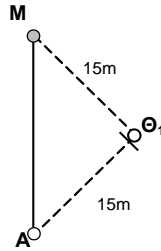

ΑΣΚΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Σε ανοιχτό εργοτάξιο, λειτουργεί στη Θέση Μ (Σχήμα) μηχανή ηχοστάθμης 86 dB SPL/1m, με παντοκατευθυντική εκπομπή και φάσμα θορύβου που πάνω από τα 62,5 Hz εμφανίζει πτώση στάθμης κατά 6 dB/οκτάβα. Ένας εργάτης στη Θέση Α (Σχήμα) δίνει οδηγίες με στάθμη φωνής 80 dB SPL/1m και παντοκατευθυντική εκπομπή. Στη Θέση Θ₁ τοποθετείται καρδιοειδές κατευθυντικό μικρόφωνο στάθμης ευαισθησίας -40 dB (ref. 1 V/Pa).

- (α) να υπολογισθεί για τη συχνότητα του 1 KHz, ο λόγος Σήματος προς Θόρυβο, του σήματος στην έξοδο του μικροφώνου.
 (β) να υπολογισθεί η τάση ανοιχτού κυκλώματος που θα παράγει το μικρόφωνο.

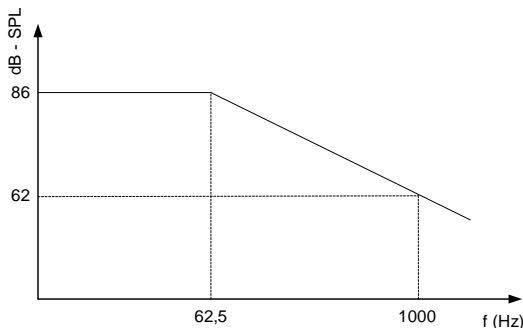

ΛΥΣΗ

(α) Στη συχνότητα 1KHz (4 οκτάβες κάτω από τα 62,5Hz, δεξιά ανάλυση και στο τέλος), η μηχανή παράγει 62 dB (βλέπε Σχήμα). Λόγω καρδιοειδούς απόκρισης του μικροφώνου (που λογικά θα είναι στραμμένο προς τη θέση Α και άρα κατά 90° ως προς τη θέση Μ), και αφού η απόσταση $r = 15\text{m}$ και για τις 2 περιπτώσεις, ισχύει:

$$Q = 20 \log(0.5(1 + \cos(90))) = 20 \log 0.5 = -6 \text{ (dB)}, \text{ άρα:}$$

$$SNR = 80 - 20 \log(15) - (62 - 6 - 20 \log(15)) = 24 \text{ (dB)}$$

(β) στο μικρόφωνο φτάνουν $80 - 20 \log(15) = 56,5 \text{ (dB)}$ από τον ομιλητή και $62 - 6 - 20 \log(15) = 32,5 \text{ (dB)}$ από τη μηχανή. Για τα μικρόφωνα με στάθμη ευαισθησίας $S.L.$ δίνεται:

$$S.L. = 20 \log V_{out} - 20 \log \frac{P}{P_{ref}} = 20 \log V_{out} - L_p + 94$$

Η τάση που παράγεται από τον ομιλητή είναι: $-40 - 94 + 56,5 = 20 \log V_{out} = 77,5 \text{ (dBV)}$,

άρα $V_{out} = 13 \text{ (mV)}$

Αντίστοιχα, η τάση που παράγεται από τη μηχανή είναι εξαιρετικά μικρή: $-40 - 94 + 32,5 = -101,5 \text{ (dBV)}$,

άρα $V_{out} = 10 \text{ (nV)}$. Οπότε η συνολική τάση εξόδου είναι περίπου 13 mV.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΣΕ ΦΑΣΜΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΗ ΚΛΙΣΗ

Δόθηκε ότι σήμα με στάθμη $L_{p1} = 86 \text{ (dB)}$ και κλίση του φάσματος $\alpha = -6 \text{ dB/οκτάβα}$ πάνω από $f_1 = 62,5 \text{ (Hz)}$. Για να προσδιορίσουμε τη στάθμη του σήματος L_{p2} σε συχνότητα π.χ. $f_2 = 1000 \text{ (Hz)}$, μπορούμε να υπολογίσουμε πόσες οκτάβες μεσολαβούν μεταξύ των 2 αυτών συχνοτήτων, δηλαδή εδώ έχουμε 4 οκτάβες

(διπλασιασμούς συχνότητας). Άρα η μείωση στη στάθμη στη συχνότητα f_2 σε σχέση με τη στάθμη στην f_1 θα είναι $6 \times 4 = 24$ (dB), δεξ και Σχήμα.

Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί και η σχέση:

$$L_{p2} = L_{p1} + \alpha \log_2 \frac{f_2}{f_1} \quad (\text{dB}). \quad \text{Υπόψη ότι το } \alpha \text{ εδώ είναι } -6$$